

Prima instanță: judecătoria Sîngerei (jud. I. Malcoci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu.Grosu, A.Corcenco, D.Corolevski)

DECIZIE

07 octombrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Spînu Timofei împotriva încheierii din 28 iulie 2015 a Curții de Apel Bălți,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Tofan Igor, în interesele SRL „Roșiori-Lux”, împotriva lui Spînu Timofei cu privire la repararea prejudiciului material,

c o n s t a t ă :

La data de 05 noiembrie 2014 avocatul Tofan Igor, în interesele SRL „Roșiori-Lux”, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Spînu Timofei cu privire la repararea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii s-a invocat că reclamantul pe parcursul a mai multor ani arendează majoritatea terenurilor agricole situate în rl Sîngerei, sat. Chișcăreni. În baza contractelor de arendă, reclamantul desfășoară an de an o activitate de producere agricolă și comercială, asigurând cu locuri de muncă și venituri mulți locuitori din arealul localității, investind mijloace de producție, mijloace financiare și întreținând terenurile agricole în stare fizică naturală normală.

Susține reclamantul că în perioada anului agricol 2014 activitatea agentului economic a fost perturbată prin intervenția ilegală și samavolnică a pîrîului Spînu Timofei asupra unor sectoare de teren agricol arendare și prelucrate de reclamant.

Menționează reclamantul că după acapararea ilegală de către pîrî a 6,78 ha de teren agricol, pîrîtul a recoltat abuziv toată producția de porumb, rezultată din investițiile materiale și financiare ale reclamantului. În rezultatul acestor acțiuni ilegale ale pîrîului, reclamantului i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 94920 lei, ceia ce constituie 28271,04 lei cheltuieli de producere și 66648 lei venitul ratat.

Prin hotărîrea din 10 martie 2015 a judecătoriei Sîngerei s-a admis acțiunea înaintată de SRL „Roșiori-Lux” și s-a încasat de la Spînu Timofei în beneficiul SRL „Roșiori-Lux” prejudiciul material în sumă de 94920 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin încheierea din 02 iunie 2015 a Curții de Apel Bălți s-a respins cererea apelantului Spînu Timofei privind scutirea de la plata taxei de stat; nu s-a dat curs cererii de apel acordîndu-i acestuia termen pînă la data de 28 iulie 2015, ora 10:40

pentru a prezenta instanței apelul motivat și dovada achitării taxei de stat în mărime de 2135,70 lei. La fel, s-a explicat apelantului Spînu Timofei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere, cererea de apel nu se va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

Prin decizia din 01 iulie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Spînu Timofei; s-a casat încheierea instanței de apel și s-a remis pricina spre rejudecare la faza primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 28 iulie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis parțial cererea înaintată de Spînu Timofei privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a scutit apelantul de la plata taxei de stat în mărime de 1067,85 lei; nu s-a dat curs apelului, acordând lui Spînu Timofei termen pentru lichidarea neajunsurilor și achitarea taxei de stat în mărime de 967,85 lei pînă la data de 25.08.2015, ora 16:00.

La data de 10 august 2015 Spînu Timofei a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitînd casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri, prin care să se dispună scutirea integrală de la plata taxei de stat în sumă de 2035,70 lei.

În motivarea recursului recurentul a invocat că este fermier și muncește în cadrul GT ”Spînu Timofei”. Conform dării de seamă unificată pentru anul 2014 suma totală a veniturilor, conform datelor contabile, constituie suma de 267664 lei, pe cînd suma cheltuielilor au constituit suma de 300041 lei. Astfel, pierderile obținute în perioada gestionară este de 32377 lei. Suplimentar, conform dării de seamă, au fost achitate taxe locale și impozite în mărime de 4496 lei.

A mai invocat că beneficiază și de un credit în valoare de 250000 lei cu termenul de rambursare 23.12.2016, iar la data de 18 mai 2015 a suportat o intervenție chirurgicală la Spitalul mun. Bălți, după care în perioada 18 mai - 25 mai a urmat un tratament staționar, drept confirmare prezentînd adeverința nr. 363 din 26 mai 2015.

Consideră că instanța eronat a concluzionat faptul că recurentul nu a prezentat probe în vederea determinării situației materiale reale, deoarece la materialele pricinii sunt anexate dovezi suficiente pentru a se dispune scutirea de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum atestă actele cauzei, copia încheierii din 28 iulie 2015 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa recurentului la 30 iulie 2015 și recepționată de către ultimul la 04.08.2015, fapt confirmat prin avizul poștal. (f.d.100)

Astfel, instanța de recurs consideră că Spînu Timofei s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 august 2015 în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul reține că în speță, la cererea de apel depusă Spînu Timofei a anexat bonul de plată a taxei de stat în mărime de 100 lei (f.d. 55), iar de la restul sumei a solicitat scutirea de plată. (f.d. 54).

Solicitarea de scutire de la plata taxei de stat a fost reiterată și în cererea suplimentară de apel. (f.d. 88)

Conform art. 85 alin. (4) din CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În acest sens, prin încheierea recurată, instanța de apel a admis în parte cererea de scutire de la plata taxei de stat, apreciind necesitatea achitării taxei de stat în sumă de 967,85 lei, din suma totală de 2135,70 lei și a dispus a nu da curs cererii de apel, acordînd apelantului termen pînă la 25.08.2015 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Colegiul menționează că scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art. 85 alin. (4) CPC, este un drept al instanței de judecată, dictat de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

Colegiul atestă faptul că la materialele dosarului, întru argumentarea temeiniciei cererii de scutire de la plata taxei de stat s-a invocat faptul că apelantul-recurent este fermier și muncește în cadrul GTJ "Spînu Timofei" care este unica sursă de venit, iar conform dării de seamă pe anul 2014, întreprinderea a suportat pierderi în sumă de 36009 lei. Mai mult, recurentul a suportat o intervenție chirurgicală și necesită surse financiare suplimentare pentru tratament. Astfel, Spînu Timofei a indicat că este în imposibilitate obiectivă de a achita integral taxa de stat.

Deși, cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de Spînu Timofei este argumentată prin lipsa surselor financiare, Colegiul reține că instanța de apel just a stabilit că apelantul-recurent nu a prezentat probe suficiente în vederea determinării situației materiale reale și determinării imposibilității de a suporta cheltuielile vizate de plata taxei de stat sau caracterul excesiv al acesteia comparativ cu veniturile recurentului.

Or, înaintînd cerere de scutire de la plata taxei de stat recurentul urma să prezinte instanței de judecată probe care ar evidenția bunurile mobile și imobile deținute cu drept de proprietate, cuantumul veniturilor de care beneficiază Spînu Timofei și respectiv înscrisurile urmează a fi datate cu anul 2015 și nu din anii precedenți.

Mai mult ca atît, anume recurentului Spînu Timofei îi revine sarcina de a confirma imposibilitatea achitării taxei de stat, însă a evitat să probeze acele circumstanțe care fac imposibilă achitarea taxei de stat în mărime de 967,85 lei.

De altfel, CtEDO a relatat în practica sa constantă că dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu

excluse niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy – Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel în mod just a admis parțial cererea de scutire de la plata taxei de stat, nefiind justificată necesitatea scutirii integrale de la plata taxei de stat, în condițiile în care nu s-a confirmat imposibilitatea achitării taxei de stat în sumă de 967,85 lei de către Spînu Timofei.

În aceste condiții, Colegiul apreciază recursul declarat de Spînu Timofei ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 28 iulie 2015 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge recursul declarat de către Spînu Timofei.

Se menține încheierea din 28 iulie 2015 a Curții de Apel Bălți, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a avocatului Tofan Igor, în interesele SRL ”Roșiori-Lux” împotriva lui Spînu Timofei cu privire la repararea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Iuliana Oprea

Judecătorii:

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală